

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НА ШО ЗДАЛАСЯ ДИКТАТУРА?

Недавно підчас кровавої розправи зі „штурмовиками“ Гітлер призначив таке ж по-
ложення Німеччини.

Чим він дав нам практично науку про те, чи правда це, що диктатура це певна дорога до економічного ратунку.

Смерть Дольфуса нині дає нам ший науку: Чи правда це, що диктатура це певна дорога до політичного успокоєння краю?

Лидиється тільки ще одна оборона диктатури, а саме, що диктатура помагає вердати міжнародний мир, себто ратне світ від війни. Але чи вірять хто в це?

ЯК ОЦІНИТИ ТОРГОВІШВ АЛКОГОЛЬНО?

Над таким питанням лемать собі голови аскураційні підприємства. Видно це з часописів, спеціально присвячених аскураційним справам.

Коли торговля алкохольними напитками була заборонена, дик купців аскураційні підприємства або зовсім не приймали або приймає лише за дуже високу премію, бо в часи прогібції ця торговля була одним з найбезпечніших за-
даних а безпечувати „бутелєра“ значило тільки, що о-
безпечувати жовіра, що виби-
рається на війну.

Знавалося, що з смертю прогібції аскураційні під-
приємства не будуть вагати-
ся приймати їх обезпечені, і то на легких умовах. Та показу-
ється, що аскураційні під-
приємства далі вагаються по
причини небезпеки для здоров-
ля і життя „саунастів“ і „бар-
тендерів“ від вживання алко-
голю.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

МИНУВ ПЕРШИЙ ШУМ ЗАХОПЛЕННЯ.

Перший ентузіазм з приводу
заключення угоди й відновлен-
ня дипломатичних зносин з
соєтською Росією вже минув і
тепер політики й економісти
румунської держави задають
собі питання, яку реальну ко-
ристь матиме з цієї угоди ру-
мунська держава.

Румунська преса, що ста-
виться прихильно до румун-
ско-соєтської угоди наводить
велику силу голосів, що з ро-
жевому світі представляють
її користі, часами навіть ду-
же по дитинчому.

„Диміція“ приносить голо-
си політиків й економістів, з
яких одні кажуть, що соєт-
ська Росія купуватиме в Ру-
мунії дерево й деревляні ви-
робки, другі ж, що купуватиме
сіль, овочі й вина з Бесара-
бії і т. д.

Ім усім відповідає великий
знавець економічного й фінан-
сового життя соєтської Росії
С. Гутник, бувший міністер
торговлі в Україні за часів
гетьманату. У своїй бесіді, ви-
голошеній на нараді Торгов.
Камери в Кишиневі, каже він,
що Бесарабія найбільше має
авторитету висказати свої ду-
мки в справі торговельних зно-
син з соєтською Росією. Зни-
ски висказані в румунських
газетах найвішій й показують, що
їх автори цілковито не знають
реального положення в соєт-
ській Росії.

Соєтська Росія має подат-
ком лівого матеріалу
має теж доволі солід, знає, що
винозить їх і робить доміпінг.
Щодо овочів з Бесарабії й ви-
на, то вистачить указати, що
й Варшаві кавказські й кри-
мські овочі й вина дешевші й
ліпшої якості як румунські.
Один продукт, що Румунія мо-
глаб експортувати — це худ-
ба й коні, яких число у соєт-
ській Росії застрашочо впадо.

Здорові думки у цій справі
висказує бувший міністер Бе-
сарабії, Сергій Ниса, в „Димі-
ція“, що їх подаємо в скоро-
ченнях:

„Наш експорт не зискає ні-
чого. Бесарабія експортувала
голови у Росію овочів, виноград
й вино. Сьогодні ці продукти

там обавлені люксусом. Задля
Румунії Росія не змінить своєї
політики. Росія потребує ек-
спорту, а не імпорту.

„Будемо мати безпеку на
Дністрі“.

„Сьогодні ми й так її має-
мо. Росія не встані сьогодні
нападати на нікого. Не говорю
тут про державу з 18 міліона-
ми мешканців, навіть на ма-
ленькі держави, як Летонія й
Литва, ні. А як зможє напади-
ти, будуть перні, що не задер-
жить її сьогоднішній пакт, що
бі вона не нападла.“

„Зможемо зменшити нашу
армію в наслідок цього поро-
зукання“.

„Думаю, що жиемо ще під
„імперативою“ Паскаля: „То-
му, що справедливості не мо-
же стати сьмально, треба сил
проклямувати на місце спра-
ведливості“.

„Певною річю є, що сього-
дня всі держави буржуазно-
капіталістичні залиються до
соєтської Росії. І ми не може-
мо отастих позду.“

„Як пояснити це-заличання
психологічно?“

„Не можу на це докладно
відповісти. Та нагадую собі,
що я бачив десь карикатуру:
маркіза читає роман з життя
апаши, а побіч неї читає апа-
ш роман з життя маркіза...“

„Певно також, що сьогодня
представники соєтської Росії
є найважливішими оборонцями
мира. Першу святыню мира
збудував Клявідій. Римські і-
сторики оповідають, що той
самий Клявідій убивав людей
так легко, як псів, або як ди-
вину. У святині Клявідія ста-
влено статуї богині мира, а на
жертву приносили їх людське
життя.“

Всі представники соєтської
Росії сьогодні найбільше під-
держують справедливості. Та
їх справедливості подібна до
справедливості дикнуна, що на
запитання місіонаря, що таке
справедливість, відповів:
„Справедливість, як я вкраду
другому жінку, а несправед-
ливість, як той вкраде мене.“

„І я поставив би тепер зі
свого боку питання:
„Відколи появилася больше-
визм, ми трудили скрізь і всю-

ди, що ми є хордоном і собо-
роніям цивілізації перед scho-
дом. Кудий тепер перенесемо
кордон: на Дунай, чи до Мо-
скви?“

„Можє відповість хто: Ру-
мун відпорний проти больше-
визму!“

„Тяк, який блідий росій-
ський наряд його так дуже лю-
бить. Зносить його, бо не має
виноду.“

По моїм вражінням тут у Ки-
шиневі важну ролю у віднов-
ленню дипломатичних зносин
з соєтською Росією грало зі-
зловлення Німеччини.

„Та як румунско-соєтська
приязнь не здержиться, не ки-
не це нас автоматично в обій-
м Німеччини?“

„Як бачите, набивається
стілки а стілки питань. Дя-
же, щоби подіти мене здає-
тували.“

„Та до того часу, по моїм
думці, цей пакт скріпить тільки
соєтську Росію, а ми до по-
вної нашої консолідації не має-
мо інтересу причинятися до її
скріплення“.

„(Рада)“.

У дош.

— Ви певно перемогли до
нитки, коли ви вийшли так
без паролів та без капелю-
ха. А всеж ви такі веселі.

— Так я хотів узяти парасо-
лю, та жінка переконувала
мене, що напевно буде гарна,
соняшня погода. Тепер я мок-
рісенький, а так ми прав-
ра!

ПОПИРАЙМО СВОЮ ПРЕСУ!

Газету можна попірати в різні способи.
Поірає газету передовсім той, хто пренуєрє газету,
то платити передплату.

Поірає далі газету той, хто дає до газети оголошення.
Такий тє причинється до поправлення газети, до зро-
блення її кращою, багатішою і цікавішою.

Поірає нашією газету той, хто поірає тих, що ого-
лошуються в газеті.

Читачі української газети поірають українську газету,
як при закупні всякого товару купують передовсім у тих,
які оголошують свої товари в українській газеті.

Добрий прихильник „Свободи“ при закупні товару під-
держує того, хто своєю оголошенням піддержує газету
матеріально й у свій спосіб посередньо причинється до роз-
вою газети. Добрий прихильник „Свободи“ є приятелем
кожного „адвертайзера“ в „Свободі“, бо кождий „адвер-
тайзер“ у „Свободі“ є добрим приятелем читача „Свободи“.

ПОІРАЄТЕ ТИХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬ СВОЇ ТОВАРИ
В „СВОБОДІ“.

НЕБЕЗПЕКА ЗАГИБЕЛІ

В Коломиї появилася перше
число дотримжача „Гуцуль-
ське Слово“. У вступнім слові
засуває редакція свою про-
граму як безпартийну, ставля-
чи собі за цілє моральне і ма-
теріальне добро підкорного
соєтського автохтонного насе-
лення.

Як колишній чорногорський
мешканець у Дзєброні над
збоичах Пів-Іпава, хоча звер-
нути увагу наших діячів на
Гуцульщині на деякі обстави-
ни, переважні для істнування
гидуцького населення над
Прутотм Черемошем.

Колісь, давніше, перехід з
Косова до Криворівні чи до
Жабя уважали люди доказом
великої туристичної рутини.
Ще гірше було з дорогою з Во-
рохти до Жабя. Був час, що
треба було йти два дні, не до-
рогого, бо її не було, а стеж-
ками попри потоки Арджє-
люжа (Срібна вода), Кривий
та Ільця аж до Черемошу. Ли-
ше люди з гурдами сильними
як михі і зі сталевими ногами
запускались до Жабя.

В самім Жабю при дорозі
здовж Черемоша було кілька
жидівських крамничок, а реш-
та самі Гуцулі.

Згодом австрійський уряд
побудував дорогу Ворохта-
Жабє і Жабє-Косів. Зараз пі-
сля цього зросла кількість
крамничок. Здовж цілого го-
рстця від Слупеки до Ільці
сиділи майже виключно Жиди
і трохи Поляки. Гуцулі від-
ступили взад на багна.

В минулому році на місце
воєнної балканської дороги
побудовано першокласну ав-
томобільну шосе від Ворохти
через Жабє, Криворівню і Бу-
ковець до Косова. На цій до-
розі будуть перевозити між-
народні автомобільні рейди.
Рівночасно появилася у поль-
ській пресі всякі статті на те-
му „опік“ над Гуцуляни, над
Жабєм, над Буркутом і Чор-
ногорію. Польські лікарі при-
знали цей терен як найкращ-
ий для санаторії, для клі-
матичної для всяких „вілій“
на вакційні війнички.

За тими голосами леда дєнь
попливе юрба всякого народу
— з винятком хіба Україн-
ців. Повиплывуть ободжені
без краю гидуцькі грунти,
висушать багна на Ільці,
Слупеці і Краснім Лузі, по-
ставлять там чудові вілі в
законанських стилі, каварні,
санаторії. Гуцулі відступлять
взад на верхи. Деякі дістануть
посадки привидерних лєвояк,
носів. Навчатась також пу-
чувати черевки „гостей“.

З часом на Пів-Іпаві, Шпи-
шч, Топатичку і Гверелі ста-
нуть пишні палати. В Жабю
залажуть гидуцький музей, де
в останніх шафах будуть
показувати гидуцькі кукулі й
оповідати, що в Жабю були
колись такі люди, і то живі...

Можє в нас знайдеться я-
ксь установа або організа-
ція, щоб допомогла в цій
справі.

Альфред Будинівський.

НА ОРХЕСТРУ

(півно, скрипка, кларнет, саксофон,
перший і другий тропел, трубафон,
челло і бубен)

ВІЗАНКА УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ

Зарплату РОСИФ СІНГУР.

Число I.....\$1.50
Число II.....80
Число III.....80

ДЛЯ СКІПКИ І ПІАНА:

Число I.....65
Число II.....80
Число III.....50

Українські Народні Мелодії для
скрипки і піанино.....50

Замовлення разом з наслідком
слати до:

СВОБОДА,
P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

КЛІВЛЕНД, О.

На Рідну Школу.

Звичайно буває так, що ко-
ли дитина починить середню
школу, то родичі тішуться, і з
сеї нагоди справляють дити-
ні забаву, на котрій присутні
гості передають свої гратуля-
ції студентом і бажують, щоб
дальше старався піти до ви-
щої школи, себто до каледжі.

Теж і громадяни Ганічі, з
нагоди, що їх син Михайло
починив середню школу,
справили йому родинну заба-
ву, на котрій присутні гості не
забули, що акаданий ученик
любив ходити поза американ-
ською школою і до рідної
школи. Щоби завадити не скі-
чилось лиш на утісі, зложили
маленьку жертву і на Рідну
Школу в старому краю, котру
пересилається через Обеднан-
ня.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

Забіркою займався М. Лу-
пань і пані Пукач.

Зложили сідуючі особи: 10
50 ц. М. Лупань, П. Лаков,
В. Курч, В. Гутюк, І. Пукач,
І. Ганіч, Дражок, М. Хомзак;
по 25 ц. Г. Кость, П. Лупань,
В. Ганіч, М. Ганіч, і І. Курч.
Разом \$5-25.

МОЛИТОВНИК

АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в білій кашуківій оправі з образами на скарбці	\$1.50
АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в макій шкряній оправі	1.35
АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в гарній полотноній оправі	1.00
ВІРУХА, новий український молитовник в корній полотноній оправі	.75
ВІСНОК в шкряній оправі. (Цей молитовник є малого формату з двох сторінок)	.50
ВІСНОК в білій кашуківій оправі з образами на середці. (Цей молитовник є малого формату для дітей)	.30
РОСТІШЕШЬ в полотноній оправі	1.30
ПОМИЛИ НАС БОЖЕ, в білій кашуківій оправі з образами на середці	1.50
ПОМИЛИ НАС БОЖЕ, в чорній шкряній макій оправі	1.35
Повний молитовник є друкованим значимим друком, не церковним. Замовлення разом з належністю слати на адресу:	

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТІЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШІЙ ЦІННИК КНИЖОК.

— У селі є замулений, потоний ставок. Над берегом ставка таблиця з написом: "Ловити рибу заборонено під карою п'ять злотих. Начальник громади". Якійсь подорожній спитав місцевого селянина:

— Або в тій брудній воді взагалі є риби?
— Та риби нема, прошу пана. Всеж коли якийсь чужий чоловік хоче поспробувати щастя, зловити рибу, для громади камене трішки гроша!

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

які опрацювані в видах
М. О. ГАЙВОРОНСЬКИХ
на мішаний хор.

1. Живи, Україно.
2. Невістонька, пісня з Полісся.
3. Вербож моя, пісня з Полісся.
4. Одка! — зменно сходили, пісня з Лемківщини.
5. Моя мила, пісня з Лемківщини.

Повишки 4 пісні продаємо за \$1.00.

6. Коляда, Гуцульське Різдво.
7. Пльсь, Гуцульське Різдво.
8. Кругляк, Гуцульське Різдво.
9. Щедрика, Гуцульське Різдво.

Повишки 4 пісні продаємо за \$1.00.

Всі повишки пісні можна одержати в книгарні „Свобода“. Висилаємо тільки по одержанню належності.

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НОВА УКРАЇНСЬКА СТАНЦІЯ
У ЛЬВОВІ.

Наш загально-знаний мистецтв-скульптор Сергій Литвиненко, автор набригана на могилі забутогого Івана Франка, організував при неможливості накладів праці при вул. Потоцького 58а мистецтво-керамічне робітні під назвою „ОКО“. Робітня відкрита з метою очищення народних керамічних стилів, зокрема гуцульського, від усіх немистецьких впливів та введення нових, наддніпрянських мотивів і зразків керамічного мистецтва, особливо полтавських, кийських, чернігівських.

Власником і керманцем робітні є П. С. Литвиненко. Тепер попри керамічні вироби для масового збуту йде в робітні праця над стилевими печами по зразкам видатного, нині вже покійного, гуцульського кераміка Бахмільського. Ці печі оригінальні не тільки рисунком кафалі, але й формою. Робітня розвиває свою діяльність уже пів року. Досі випустила вона на ринок гацульськ (приблизно 100 форм) гуцульських і полтавських зразків кераміки.

Робітня приміщена у чотирох великих убудовках і має дві муфельні печі. Працюють там три кваліфіковані і загально відомі в тій ділянці фахівці-гончари та декоратори літтехнічним проводом п. Михайла Лукіновича. Крім того заняті там у характері майстрів та рисувальників молоді сили, переважно з покінченою середньою освітою.

Перші прегарні випуски керамічних виробів „ОКА“ можна оглядати не тільки в робітні, але й у книгарні Науково-Т-ва ім. Шевченка у Львові та в крамниці „Платьє“ Робітня організує збут своїх мистецьких виробів у всіх важливих осередках Галичини та поза нею, а також старатиметься заповнити собі збут і за кордоном.

Обов'язком наших торговельних код і цілого українського свідомого громадянства є підтримати матеріально і морально цю нову станцію нашого мистецького промислу. А це тим більше доцільне і важке, що мистецтвом керманцем підприємства є такої міри мистець як Сергій Литвиненко.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

З МУЗИКИ.

НОВОВИДАНІ ОПРАЦЮВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ ДЛЯ МІШАНОГО ХОРУ МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО.

„Моя мила“, народна пісня з Лемківщини, це дуже зручно, й відносно опрацьована пісня, яка буде радо співана кожним хором і ас буде робити весело й бадьоро враження. Вона опрацьована гарно й способом, яким опрацьовані дотепер видані народні пісні.

„Гуцульське Різдво“, хоральна суїта, опрацьована цілком іншою технікою; тут композицій захоплює старинний пісенним матеріалом, який з свободою й розмахом до праці та осягнути твір, згідно творчості, які є величчям придбання для нашої музичної літератури. Зайнявши з ним мотивації; треба сказати, що до них ми взяли лише довідні музичні, щоб дати з них твір, який заховав би в собі запах дохристиянських часів. Мимоволі, пригадуємо собі тисячлітні заборони церковних вчителів проти „пласаній і чудотворних“ причасвят і дивуємося, що у Гуцульці ті „пласанія“ ще залишилися в первісній красі.

Інший твір це „Коляда“. Чотиритактова прелюдія впроваджує темою колик в Г-мажорі з обичиною в другій часті септимою (т. зв. миколдійська-церковна, скаля) 2-гу строфу впроваджує композицій в Е-дур (Е-бемоль мажор). Третю частину в Г-мажорі, четверту в Д-мажорі, 5-ту в Г-мажорі, шесту в Г-мажорі. Двотактна „Коляда“ закінчує твір плямляною кадентою. Цей розбір вказує, яка різноманітність є осмислена зміною тонації для кожної стрічки. І читач слухачок цих творів почув як тим способом підтверджує інтерес слухача слухачів з радістю від початку до кінця твору. Лише в тому творі не зашкочило більше свободі трактування мелодії, через що не було зроблено модуліційного переходу до нової скали — аж в останньому такті, як при кінці другої й п'ятої стрічки.

2-гий твір це „Пльсь“. Замість замикати, що „пласати це казати“, треба було сказати, що „пльсь“ це релігійно-магічний танок, танцюваний поважними господарями, що бачаючи урожай тому, для кого „пльшуть“. Того самого роду є відомий рідявний танок „коза“ по двоногоду коза урочаю „де коза ходить, там жито родить“, який замиряє й потім воскресне. У старинних Пражці з танку „коза“ вродилася „трагедія“ (представлення з козами, бо трагос означає коза).

Цей музичний твір збудував п. Гайворонський дуже цікаво, а гармонічно — модуліційний кистик підтримує значиння тексту. Після партії в Ф-мажорі попливає середля частина в Ц-мажорі, де слова „одавай“, передані канонічними жіночими і мужицькими голосами — немов би була свара про „одавання“. Слідуюча тропія є в А-мінорі, також у формі канону; „бо, ой коза, чи не коза, мусиш нам дати“. Повертає оригінальність Ф-мажором, а розширеним пісенні послідні строфи, вказує слухачеві, що це вже кінець. Як просто й які гарні!

3. „Кругляк“ подібного, як попередній, характеру танок. Мелодія побудована на п'ятитонній скалі, дуже нагадує мелодію, зв'язану з інструментом „дулово“, уживаному ще Гуцулами, так як останками кельтських народів в Європі. Цей твір дуже гарно звичний в старинному стилі й визначається глибоким пробігом від початку до кінця.

4. Щедрика й текстом і мелодією дуже посвячена з Кругляком і Пльсом, а збудована дуже зручно. Чотиритактовий аступ. Потім, чергуються фрази одні в мольорій (мінорній) тоніші з підніщеною квартою і секстою, а друга в мажорній домінації.

Аж радість бере: дивитися на ті нові нотки. Так звернувшись на себе увагу диригентів хору, це іще питаємо. Як знайдуться добрі охочі співники, то „Гуцульське Різдво“ мусить бути виконане на одному з вечерів „Приятелів Української Музики“. Це є місце, де перед нами й чужинини слухачки в культурній атмосфері мають бути представлені наші культурні здобутки.

Роман Придаткевич

У зубного лікаря.

Хто ви по званню?
— Майя, хірургіст.
— Добре, то-я вам виру зуб так, як не ви малюєте в гумористичних газетах!

ПІСНІ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИКІВ

СТРОФОВЕ

(слова і мелодія Л. Лемкого)

НА МУЖИЦЬКИЙ ХОР

опрацьовані

Михайлом Гайворонським

пісні:

- 1) Малева пісня
- 2) Кладочка
- 3) Бо-вілля — вілля
- 4) Тихо-тихо

Пісні ці вкладає накладки „Червоні Каліни“ у Львові

Ціна чотирох пісень 25 центів

Головний склад на Америці в кнгарні:

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., 46 F. O. BOX 344

JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ ДЛЯ МОЛОДІ, ЯКІ ТІЛЬКИ ЩО ОДЕРЖАНО З КРАНО.

„ЖКІ ВІРІ. Оповідання про їх життя-буття. Написав А. Гайворонський, перекладав на українську мову М. Лотоцький і М. Козловський. \$1.50

„ГІМНІВЕР. Діалогічний Сказ. З багатьма ілюстраціями. За англійським оригіналом, для українських дітей складив Ю. Шурмак. \$1.25

„ЗМІТ. Гайворонський. Гайворонський. Гайворонський. \$1.00

„МІНІАТИ ПЕРШОГО ЧОЛОВІКА ТА СУЧАСНИХ ДІВЧИНИХ. В. Лотоцький, перекладав М. Лотоцький. \$1.00

„ЗОРЯНИЙ ХЛОПЧИК. Сказ. Укладив, перекладав і англійським мовою М. Лотоцький. \$1.00

„ПРИГОДИ ЛИСА-МІНИКІТІ. З 30 образами. А. Лотоцький, перекладав М. Лотоцький. \$1.00

„МАЛІ ЛЮДИ. (Малі Ляльки). Фантастика. Поезія для молодих. Ф. Г. Берг. Перекладав В. Лотоцький. \$1.00

„МАЛІ ГЕРОІ. Картина з життя дітей. З тропів Е. Аїда та і. Перекладав на українську мову перекладав А. Лотоцький. \$1.00

„МОІ ЗНАКОМІ. Нариси з життя, вірші, епіг. з знав. Ернст Сетон Томпсон. 128 образків і портретом автора. На українську мову перекладав Софія Кулішова. \$1.10

„МОГОДІСТЬ СЛАННИХ ЛЮДЕЙ. Егер Мені. Перекладав з французького Валентина Заваска. \$1.10

„ПІД ЧИНАКІСЬКИМ. Діалогічний твір з тропів на Явоні. М. Лотоцький, перекладав М. Лотоцький. \$1.10

„ПІД ДІНОМУ КРАНО. Подорожні враження й замисли. Дмитро Дорошенко. Ілюстрації. \$1.10

„НОРНА ІНДІЯ. Юлія Вері. На українську мову перекладав М. Кайда. Ілюстрації в опрацюванні. \$1.10

„ТІХЕ СЛОВО. Збірка казок. Іван Ліва. Ілюстрації Віктора Шембала. Копіювання Ілюстрації. \$1.10

„ПРИГОДИ ПІНОЖИ. К. Ковалюк. Перекладав з російської мови Ерен Ошманич. \$1.10

Замовлення разом з належністю слати на адресу:

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НЕВІДНА МИЛОПАЧІХ КОЛОНІЯ.

„Як повідомляв французька преса, в глибокій Африці в джунглях: Кіндія у французькій колонії змусили першу малювати, мовляючи, де під постійним науковим доглядом жили шимпанзе, орангутани, горили та інші мапи. Створено ту малювальну колонію перед освітніми коштами французького уряду та заходом паризького інституту Пастера. Завданням управи колонії були покращити наукові дослідження, а саме: вивчити молоді мапи, щоб визначити їх по змозі говорити і вивчати діалекти до умовного вивчення людини. Побачивши цих мапів, яким поклали вчені вже тоді не вичувані у спілку, мали малювати прикметами бактеріологічних дослідів, що мали прослідити причини і способи лікування рака, туберкульозу, дітоної паразитів та інших людських хвороб, яким лікарська шукати отримувати безради. Помішеним на цьому професор Каймет був просто захоплений втілювати наукову колонію, хотів змусити, що на такі дослідження, треба іхати аж до Гвінеї. В-тіні палм служба вдала мапів на прохід, точничок, англійські водять мали діти з речу. Місцеві жіночки догадалися, чому „співали“ мапи, хари і ласкаючи тіла збирати. Здалося, що створено окрему збірку плочу, а в хатах плочу вода, якої мапи могли вживати до пиття та купелі. Вчені з педагогічним досвідом старалися виховувати малювати до високої культури. Однак після різних експериментів всі переконалися не тільки у Гвінеї, але й в інших досвідчених місцях, що мапи даються тільки в деякій мірі виховати до високої „культури“. Малювальні колонії не сповнили покладах на них надій, отже їх розказано...

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СЮОЗА

„СВОБОДА“

13 Grand St., Jersey City, N. J.

виконує:

АСЯКІ ДРУКИ, ЯКНАЙКРАЩЕ, ЗАВСІГДИ НА ЧАС І ПО НИЗЬКИМ ЦІНАМ.

ДЛЯ ТОВАРИСТВ, ПАРОХІЙ, СІЧОВИХ СОТЕНЬ, ГРУПКИ ВРАТІВ ТА ДРУГИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ТА ДЛЯ ПООДИНО.

КНХ ОСБ ВИКОНУЄМО ВСЯКІ ПОТРІБНІ ДРУКИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ

ПІСНІ, ПОСЛАНИ